

Vergeten moestuin als basis voor sociaal tuinieren

Midden in de Vinexwijk Veldhuizen bij Vleuten ligt als een wijkpark het grondgebied van Ridderhofstad Nijvelt. De fundamenten van het buitenhuis liggen op een bebost eilandje, met daar omheen kleine weiden.

Tekst en fotografie: Korneel Aschman

Aan de rand van het terrein staat de oude hofboerderij, die tegenwoordig als horecagelegenheid wordt uitgebaat door Stichting Abrona. In het patroon van de weiden en sloten is de structuur van de verdwenen parkaanleg herkenbaar. Dit eenvoudige park werd tegelijk met de bouw van het huis rond 1590 aangelegd door het echtpaar Van Brederode-van Haeften. In de weilanden wordt de oude tuin hersteld. Buurtbewoners en Stichting Abrona beginnen er een buurtmoestuin.

Actuele gebruikswens

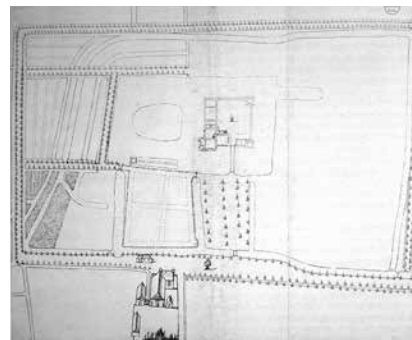
Het complex is weergegeven op een opmetingskaart uit circa 1620 en bestond in hoofdzaak uit lanen rond bosjes en boomgaarden, met voor het huis een vierkant voorplein en een ruime, vierkante tuin. Deze tuin met padenkruis, combinatie van moes- en siertuin, is ook bekend uit een dagboek uit 1592. Daarin schrijft Aernout van Buchel: “[Nijvelt] heeft een zeer verzorgde tuin, vol zeldzame bomen en planten, die met veel zorg wordt bijgehouden door de slotvoogd”. Na 1730 verviel het huis en werd het park omgevormd tot weilanden bij de hofboerderij. Sinds circa 2000 is het omringende agrarische gebied herbestemd tot woonwijken. Dat de oude parkstructuur kwetsbaar is, blijkt uit de ingrepen die toen gedaan zijn zonder de geschiedenis te onderkennen.

Recent hebben buurtbewoners en Stichting Abrona het plan opgevat om gezamenlijk een buurtmoestuin te beginnen. Onder leiding van Stichting de Wendig hebben zij bij gemeente Utrecht gevraagd om een plek in het wijkpark. Omdat het park archeologisch rijksmonument is, wil de gemeente dat nieuw gebruik aansluit bij de cultuurhistorische waarden. Uit mijn analyse van de historische ontwikkeling kwam de oude

Het beboste kasteleiland, gezien vanaf het schoolplein aan de noordzijde van het park.

Nijvelt als buitenplaats op de opmetingskaart uit circa 1620. Tussen huis en boerderij liggen voorplein en tuin. Anoniem, Universiteitsbibliotheek Leiden, coll. Bodel-Nijenhuis.

tuin tussen buitenhuis en hofboerderij aan het licht. Dit gegeven vormt een prachtige basis om in het park een actuele gebruikswens te koppelen aan de historische structuur.

Door de oude tuin na 300 jaar te herstellen en actief in gebruik te nemen, wordt ook de koppeling tussen hofboerderij en park Nijvelt hersteld en herkrijgen tuin en boerderij een functie voor de bewoners. Het historisch verantwoord opnieuw in gebruik nemen van deze plek, maakt Nijvelt tot het groene hart van Veldhuizen. Door de oude parkstructuur duurzaam te laten zien aan de omwonenden en gebruikers, krijgt de beleving van deze bijzondere plek een extra dimensie en wordt Nijvelt bewust onderdeel van de identiteit van de wijk.